

Tôi đẹp thêm những mùa hoa phấn trắng

CÔ DƯƠNG THỊ THU HUYỀN – GIẢNG VIÊN BỘ MÔN ĐÀO TẠO DỰ BỊ, KHOA QUỐC TẾ - ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI (ĐHQGHN) – LÀ THỂ HỆ GIẢNG VIÊN TRẺ NĂNG ĐỘNG, LUÔN SAY MÊ, TÂM HUYẾT VỚI NGHỀ, TÍCH CỰC THAM GIA CÁC DỰ ÁN, HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG. CÔ CÓ NHỮNG CHIA SẺ THÚ VỊ VỀ NGHỀ GIÁO CŨNG NHƯ SUY NGHĨ CỦA CÔ VỀ THỂ HỆ TRẺ.

THUY ĐIỂM

- Cơ duyên nào đã đưa cô đến với nghề dạy học?

Tôi vốn là sinh viên Khoa Sư phạm Tiếng Anh, Trường ĐH Ngoại ngữ - ĐHQGHN, nhưng thú thật khi đó tôi chưa từng có ý định theo nghề giáo viên. Tôi đã ước mơ trở thành một phiên dịch viên hoặc một dịch giả. Suy nghĩ khi đó rất đơn thuần, mơ ước của người trẻ về một vị trí nào đó có lẽ chỉ vì “nghe nói” hoặc “nghĩ” rằng đó là một công việc rất “ngầu” chứ chưa hẳn đã đủ chín chắn để biết rằng mình có thực sự phù hợp với công việc đó hay không. Vào năm học cuối cùng của thời sinh viên, sau tiết giảng chính thức trong kì thực tập, cô giáo hướng dẫn của tôi khi đó là cô Lương Quỳnh Trang (giảng viên Trường ĐH Ngoại ngữ) đã khen ngợi và khuyên tôi nên theo nghề giáo. Tôi thực sự đã rất để tâm đến những lời khen ngợi đó, và bắt đầu suy nghĩ về nghề nghiệp mà mình theo đuổi. Có lẽ ở những thời điểm quan trọng khi cần

đưa ra một quyết định nào đó, chúng ta thường khá bối rối, nhưng câu trả lời hoặc chí ít là gợi ý trả lời thường ở rất gần mình, chỉ cần mình chịu khó lắng nghe sẽ tìm được lời giải phù hợp. Lời khen của giáo viên hướng dẫn khi ấy đã giúp tôi tin rằng mình thực sự có thể trở thành một cô giáo. Tính tới mùa Hoa phấn trắng năm nay, tôi đã có 13 năm kinh nghiệm trong nghề.

- Cô có thể chia sẻ những kỉ niệm đáng nhớ nhất trong nghề “trông người” của mình?

Được làm việc với các bạn trẻ đối với tôi là niềm hân hạnh. Năm 2012-2013, trong lớp của tôi có một bạn sinh viên người Lào, đây là lần đầu tiên tôi có sinh viên nước ngoài. Tiếng Anh của bạn sinh viên khi đó không tốt lắm, giao tiếp tương đối khó khăn, có những lúc tôi phải dừng lại lâu để hỗ trợ em. Sau giờ học, em đứng lên xin lỗi cô và các bạn vì đã làm mất thời gian của cả lớp. Một việc rất nhỏ thôi nhưng tôi nhớ mãi. Thầy cô dạy sinh viên, nhưng cũng học được từ sinh viên rất nhiều điều và tôi

tâm niệm, mỗi ngày chúng ta đều học những điều mới, đặc biệt là từ các bạn trẻ. Bây giờ Khoa Quốc tế đã có thêm nhiều sinh viên quốc tế, giảng viên và sinh viên Việt Nam đều quen với một môi trường có các sinh viên đến từ Hàn Quốc, Ấn Độ, Cuba, Nigeria, Malaysia..., điều này giúp trải nghiệm giảng dạy và học tập của thầy trò Khoa Quốc tế thú vị và phong phú hơn rất nhiều.

Khi làm việc với sinh viên, mỗi ngày tôi đều có nhiều câu chuyện thú vị để kể. Ví như một lần tôi đi trông thi học kì, có một bạn nam đã đến gần tôi và "xin xỏ" cô xếp cho em ngồi cạnh bạn gái tên là A: Lý do đơn giản chỉ vì em đã thương thầm bạn ấy rất lâu mà chưa bao giờ được ngồi cạnh ở cự ly rất gần như vậy, cô giúp em với. Câu chuyện này tôi đã từng chia sẻ lên trang cá nhân của mình và nhận được lượt tương tác lớn. Mọi người đều thích thú với sự hồn nhiên của các em. Ở cạnh các bạn trẻ, không bao giờ thấy, cô thấy mình già là vì vậy.

Còn kỉ niệm buồn thì sao? Một lần nọ, trong học phần "Tiếng Anh học thuật 1" tôi tổ chức cho sinh

viên thảo luận về chủ đề những khó khăn của các gia đình đơn thân. Đây là một chủ đề được các bạn sinh viên rất quan tâm, các bạn thảo luận sôi nổi và bày tỏ nhiều góc nhìn sâu sắc về mô hình gia đình này. Cuộc thảo luận đang ở giai đoạn gay gắt nhất thì một bạn sinh viên nữ, trông có vẻ muốn khóc, xin phép ra ngoài. Một lát sau em quay lại và nói rằng em đã trưởng thành trong một gia đình đơn thân như vậy, em cảm thấy những khó khăn mà các nhóm đang đề cập chính là những khó khăn mà bản thân gia đình em đã trải qua. Em xúc động khi nhìn lại những nỗ lực phi thường của mẹ. Có lẽ chị hình dung được sự bối rối của tôi trong hoàn cảnh đó, đúng không? Cách tôi tiếp cận vấn đề tương đối khách quan, tuy nhiên tôi đã không lường trước được chủ đề thảo luận có thể là câu chuyện của một bạn sinh viên trong lớp. Rất vô tình, có thể em sinh viên đó đã bị tổn thương. Bài học ngày hôm đó đối với tôi là một kỉ niệm đáng nhớ. Dù là giảng viên hay sinh viên, trước hết chúng ta đều là những con người với đầy đủ cảm xúc vui buồn, và mỗi chúng

ta đều mang theo mình rất nhiều câu chuyện. Nếu tôi đặt vấn đề khéo léo hơn và nhân văn hơn, có lẽ bạn gái đó đã không phải khóc như vậy.

- Quan điểm về việc dạy học của cô có thay đổi theo thời gian hay không?

Cảm ơn câu hỏi thú vị của chị. Chúng ta đều già đi và đều thay đổi mỗi ngày. Bởi vậy, qua thời gian tôi cho rằng quan điểm dạy học của mỗi giảng viên cũng sẽ ít nhiều thay đổi. Khi mới bắt đầu dạy học, tôi khá "tham lam", luôn muốn trao đi nhiều kiến thức và kinh nghiệm. Tôi say mê với bài giảng của mình tới những phút cuối cùng, và thường xuyên "cháy giáo án" vì thiếu thời gian. Điều đó cũng tốt, và sinh viên thấy mình "máu lửa", phản hồi của sinh viên cũng khá tích cực vì các em được làm việc hết mình trong giờ học. Tuy nhiên, một vài năm trở lại đây, tôi "lười biếng" hơn và tiết chế hơn. Tôi phát hiện ra rằng nếu sinh viên được gợi mở một chủ đề mới, dù vấn đề khó đến đâu, các em cũng sẽ tìm được cách giải quyết và trình bày vấn đề rất sáng tạo. Vì thế tôi chú trọng vào cách "ra đề" nhiều hơn là trình bày vấn đề. Câu trả lời của sinh viên làm tôi rất hứng thú, và vì vậy, tôi thấy mình học được rất nhiều.

- Chúng ta sẽ nói một chút về các em sinh viên, các thế hệ sinh viên cô đã từng dạy. Cô có nhận thấy sự khác biệt giữa các thế hệ sinh viên của mình hay không? Theo cô Gen Z ngày nay có điểm nổi trội, khác biệt thế nào so với các thế hệ trước đó?

Tôi chỉ hơn lứa sinh viên đầu tiên mình giảng dạy 4-5 tuổi, và lứa sinh viên đầu tiên ấy bây giờ đã rất trưởng thành. Vì vậy, có lẽ tôi cũng có đủ trải nghiệm để so sánh các thế hệ sinh viên với nhau. Thông thường khi nghĩ về sinh viên, chúng ta thường thấy các bạn còn thiếu hụt nhiều kiến thức xã hội, còn cần bổ túc nhiều kĩ năng mềm, ví như các em ngại tranh luận và còn có đôi chút thụ động

trong lối nghĩ. Tuy nhiên, những năm gần đây, đặc biệt là năm nay khi Khoa Quốc tế đón sinh viên K20, tôi có khá nhiều trải nghiệm tích cực với các bạn trẻ. Tôi thực sự đi từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác. Tôi thường xuyên hỏi các bạn là "Are you 18 or 80 years old?" – "Các bạn 18 hay 80 tuổi vậy?" bởi vì các bạn thực sự chín chắn trong tư duy, rất hiểu biết nhưng không ngại tranh biện và bày tỏ quan điểm trái chiều. Không biết do đặc thù thế hệ, hoàn cảnh lịch sử hay do tình cờ, tôi nhận thấy các bạn thế hệ sinh viên mới rất tài năng, chủ động và khiến cho giảng viên dạy các em có cảm giác tràn đầy tin tưởng vào thế hệ mới.

- Có ý kiến cho rằng, là một nhà giáo, ngoài hoạt động giảng dạy, nghiên cứu, còn cần tiên phong trong việc đóng góp cho sự phát triển của xã hội cộng đồng. Cô nghĩ sao về điều này?

Tôi cho rằng đây là một xu hướng phát triển tất yếu của giảng viên. Bên cạnh hai nhiệm vụ chính là giảng dạy và nghiên cứu khoa học, nếu các thầy cô có thể tham gia

các dự án khác nhau phù hợp với chuyên môn và kinh nghiệm của mình thì thực sự rất đáng hoan nghênh. Những đóng góp dù lớn dù nhỏ của thầy cô trong các dự án phát triển cộng đồng sẽ giúp mang lại những nguồn năng lượng tích cực cho chính thầy cô, và vì vậy sinh viên cũng được truyền rất nhiều cảm hứng. Tại Khoa Quốc tế, không chỉ giảng viên mà các sinh viên cũng rất tích cực trong các dự án phát triển cộng đồng. Kết quả này có lẽ là các bạn đã được sống và học tập trong một môi trường giàu cảm hứng.

- Ngoài công tác giảng dạy, chị còn tham gia những công việc hoặc dự án nào khác nữa? Chị có thể chia sẻ với bạn đọc các dự án chị đang tham gia không?

Tại Khoa Quốc tế, tôi tham gia cùng các bạn sinh viên trong Câu lạc bộ Sách. Tôi là người có niềm đam mê rất lớn với việc đọc, và tôi tin rằng đọc sách sẽ giúp các bạn sinh viên trưởng thành toàn diện hơn. Tất cả chúng ta đều biết lợi ích và giá trị của việc đọc, nhưng có thể do nhiều lí do khác nhau, việc phát

triển văn hóa đọc vẫn còn nhiều trở ngại. Tôi mong muốn góp sức mình trong hành trình xây dựng văn hóa đọc tại cơ sở của mình. Tôi tin rằng những điều đẹp đẽ cần thời gian và công sức. Năm vừa rồi Câu lạc bộ Sách đã tổ chức một đêm thơ, và nằm ngoài sự mong đợi của Ban tổ chức, chúng tôi nhận được rất nhiều phản hồi tích cực. Điều đó chứng tỏ sinh viên vẫn đọc thơ, đúng không ạ?

Ngoài ra, tôi đang tham gia một dự án dịch và viết truyện thiếu nhi. Công việc này cũng rất thú vị và phần nào cũng là thực hiện ước mơ làm dịch giả của mình.

- Chị nghĩ việc tham gia các dự án như vậy có ảnh hưởng đến việc giảng dạy không?

Có chứ, sẽ là những ảnh hưởng tích cực. Khi tôi tham gia các dự án và đảm nhiệm nhiều vị trí khác nhau, tôi nhận thấy góc nhìn của mình được mở rộng. Do vậy, dù những trải nghiệm công việc ở các dự án có vẻ không liên quan đến việc giảng dạy, nhưng lại giúp tôi thay đổi góc nhìn. Ví dụ như năm 2020, tôi tham gia một dự án nâng cao năng lực nghệ thuật cho giáo viên mầm non trong khuôn khổ một nghiên cứu của Úc, tôi hiểu ra rằng mỗi em bé đều có tiềm năng nghệ thuật, nhiệm vụ của một giáo viên mầm non không chỉ là "dạy vẽ", mà còn là nuôi dưỡng năng lực cảm thụ, từ đó phát triển năng lực biểu đạt bằng nghệ thuật. Những điều này mang lại nhiều suy ngẫm cho hành trình làm giáo dục của một người giảng viên như tôi.

- Xin trân trọng cảm ơn cô vì những chia sẻ rất thú vị. Chúc ngọn lửa đam mê với nghề trong cô sẽ cháy mãi.